

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

476. Quibus modis jus decimandi obvenire possit Ecclesiis, & personis
Ecclesiasticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

pignus alteri Ecclesie; ne Ecclesia iniquitatem laicis in iustis detinentis approbare videatur. Abb. in it. c. interdicimus. Vel etiam, si loquitur de decimis iustis habitis, subintelligi viderur, eas sine consensu Episcopi dari non posse in pignus; si enim eas cum consensu Episcopi donare potest Ecclesia vel Clerico juxta c. cum Apostolica. de his que sunt à prel. poterit etiam cum eodem consensu, quod minus est, nempe oppignerare. Pirkh. loc. cit. ubi etiam quod talis consensu Episcopi requiratur, si Episcopus tanquam Dominus directus eas decimas in feudum concesserat; nam sine consensu domini directi res feudalis oppignerari nequit. De cetero non esse in usu, ut requiratur ille consensus ad oppignorandum tales decimas, intelligendum tamen videntur, alteri Clerico vel Ecclesia.

5. Quinto: per consuetudinem induci potest, ut laici de istiusmodi decimis sicut de bonis patrimonialibus possint liberè disponere, & non tantum in feudum illas concedere, sed etiam vendere, permittare, donare, in dorem dare, inter haereses dividere. Guttier. pract. qq. l. 1. q. 15. num. 7. Barb. in collectan. ad c. prohibemus. nu. 7. testantes tales consuetudinem existere in Hispania & Gallia, Pirkh. n. 149. idem testans de Germania; addensque ex Guttier. fine ingenti animarum damnatione, innumerorum contractuum eversione non posse talē consuetudinem damnari vel rejici; cum tales decimae legitimā sedis Apostolicae auctoritate penitus à titulis clericalibus sint abstracta & concessa laicis in feudum v.g. principi alicui, ut illas tanquam bona patrimonialia possideant; vel etiam a tempore immemoriali cum bona fide sine ullius contradictione tali modo possideantur, & hinc in possessione sint relinquendi, donec liquide constet, hujusmodi decimas non legitimè, vel non tali modo ad ipsos pervenisse. Consuetudo siquidem, seu possessio immemorialis vim habet presumpti privilegiū, vel alterius concessionis legitimā, seu inducit presumptionem tituli, & sufficientem ejus probationem, etiam si nunc probari aut exhiberi nequeat, juxta quod docet Covar. l. 1. c. 17. n. 5. Suar. loc. cit. l. 1. c. 27. n. 3. Sylv. & alii ex l. ult. ff. de aqua. & aqua pluv. arcenda, ita Pirkhing. Idque verum, ut pergit, etiam si laici recognoscant decimas sibi datas in feudum ab Ecclesia; ed quod licet spectato alias jure communii, vasallus non possit res in feudum concessas alienare sine consensu domini directi sub pena amissionis feudi, si tamen laicus quisquam ab immemoriali tempore bona fide sine contradictione decimas non solùm subinfeudavit, sed etiam quovis modo liberè alienavit sine consensu domini directi, nempe Ecclesia vel Episcopi, à quo illas in feudum recognoscit, hac suā possessione non debeat privari, donec de contrario liquide constet.

6. Denique potest laicus contra laicum legítimē obtinente has decimas v. g. infeudatum ante memoriam Concilium Lateran. vel post illud ex Pontificia concessione habentem illas, praescribere decimas. Engels loc. cit. n. 39. Barb. loc. cit. n. 54. citatus Felin, in c. causam qua. n. 4. Velasc. de jure Empyti. q. 17. n. 15. Menoch. de presump. l. 6. pres. 86. n. 3. quanquam dicat hos omnes intelligere, illud procedere in decimis, quæ titulo perpetuo feudi, seu simili sunt penes laicos: non ita, si ad tempus fuissent concessa; atque ita respectu solius juris ad laicos spectantes datur hæc præscriptio laici contra laicum, non vero ut cedat aliquo modo in præjudicium Ecclesia. Porro ad praescribendum etiam à

laico contra laicum decimas videntur sufficere 10. anni inter præsentes, & 20. inter absentes, & 30. sine titulo; quia hic nec præsumptio juris adeat, nec favor Ecclesie, ob quam requiritur quadragenaria præscriptio. Engels n. 22. citans Rebuff. de decimi. q. 13. num. 100.

Quæstio 476. Quibus modis jus decimandi obvenire possit Ecclesia, & personis Ecclesiasticis?

R Epondeo: præter titulum acquirendi jus decimandi maximè juri conformem, qui est collatio beneficij parochialis, sunt modi alii plures, nempe per transactionem, compromissum, permutationem, liberalē concessionem, privilegium, consuetudinem, præscriptionem. Laym. l. 4. rr. 6. c. 6. n. 1.

Quæstio 477. Qualiter obveniat iis per transactionem, compromissum, & permutationem?

1. R Epondeo: obvenit illis per transactionem factam inter Ecclesiasticos c. 2. & c. veniens, de transact. c. ex multiplici, de decim. nempe dum plura sunt prædia, de quorum jure decimandi litigatur inter Ecclesiasticos, componi, seu transigi potest, ut uni parti hæc, alteri alia prædia assignentur, vel si unicum sit præmium litigiosum, decimæ inter partes dividantur; vel etiam decimæ non solvantur integræ, veletiam de aliquibus rebus non solvantur. ut Pirkh. n. 142. Fagund. ad prac. 3. l. 3. c. 2. n. 19. Item ut etiam cum laicis possit fieri compotio super tempus & locum solvendarum decimarum. Fagund. ibid. n. 14. apud Barb. cit. c. 28. §. 4. n. 24. Modò in talibus transactionibus nullum pactum simoniacum, seu pretium extrinsecum interveniat, pro quo jus decimarum, quod spirituale est, ematur; ut Gl. in cit. c. 2. Laym. loc. cit. n. 1. Pirkh. n. 150. Si compotio dicta fiat interveniente auctoritate & consensu Papæ, vel Episcopi, vel Superioris (appellatione autem superioris in hac materia venit quilibet Prelatus Episcopo inferiori, modò habeat jurisdictionem quasi Episcopalem; Item Vicarius Generalis Episcopi, Rebuff. q. 13. n. 23. Fagund. loc. cit. n. 5. & 6. apud Barb. n. 25. & 26.) erit perpetua argumento cit. c. 2. & c. veniens. Si vero priuata tantum transactio fiat, rata hæc tantum erit inter pacientes, successores tamen non obligabit. Argumento c. ex multiplici, & ibid. Abb. n. 2. Laym. loc. cit. Rebuff. Fagund. Barb. II. cit. & apud hunc plures Rotæ decisiones. Transactio facta absolute & indefinitè intelligenda est, non tantum de solvendis decimis præteritis, & præsentibus, sed etiam de futuris, ut si v. g. monasterium, quod de iis transegit cum parocho, alia postmodum acquirat prædia, de iis quoque teneatur solvere decimas. Argumento c. quia circa. de privileg. Pirkh. n. 151. Porro conventioni seu transactioni, quæ intercessit prius inter partes non derogatur per privilegium exemptionis à solvendis decimis, nisi in eo de illa fiat mentio. Argumento c. ex multiplici. b. r. Pirkh. n. 157. tum quia princeps non censetur velle derogare juri quæsito per transactionem parti, nisi id exprimat. Argumento c. mandatum. de rescrip. Tum quia Papa verisimiliter tale privilegium non concessisset, cùm, quæ inter partes transacta, non facile sint rescindenda juxta l. causas. c. de transact. Unde Gl. in cit. c. ex multiplici. inferit, imputationem talis priuilegio.